

Mediýadaky kabul etdirme

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Mediýadaky kabul etdirme MEDIÝADAKY KABUL ETDIRME

Sözümiň soňunda ýazjagymy başynda ýazaýyn:

Kürtleriň Nowruz baýramçylygyny bellemegine kimiň garşylygy bolup biler?

Emma soňky ýyllarda diňe PKK-niň saýasyndaky syýasy gurluşlar däl, liberalyndan konserwatiwine çenli käbir syýasy gatlaklar uly kabul etme (восприятие) operasiýasy bilen Nowruzy «Kürt milli azat-edijilik göreşiniň simwoly» hökmünde görkezip geldi!

Şeýle psihologik propoganda diňe birküç sany metbugat serişdesi arkaly ýöredilendir öýtmäň. Merkezi mediýa-da muňa sazlaşykly hereket etdi, goşant goşdy. Özem häkimiýetiň ýöreden «Kürt açylymy» döwründe Nowruz dolulygyna şeýle kabul etdirmä öwrüldi!

Nowruz dost-doganlyk, ýagşylyk, bagtlylyk we bahar baýramy bolmakdan çykarylyp, syýasata galkan edildi...

Ýadyňyza salyň, Diýarbekiriň Nowruz mitinglerinde Öjälanyň hatyny okamaga milt edildi! Häkimiýetiň lellimsireden «Kandil partiýasynyň» deputatlary polisiýa işgärlerine ýumruk saldy, polisiýa işgärlerini daşlady.

TÜRK DÜNYASININ BAYRAMI
YENİ GÜN
(NEVRUZ)

Yrd. Doç. Dr.
Ramazan KARAMAN
kitapyurdusu.com

kitapcy.ru

Şol sanda... Käbirimiz «Nowruz baýramynyň türk halklaryň durmuşynda münlerçe ýyllyk taryhy bar» diýen badyna «faşist» tagmasyny aldy!

Ýogsam bolmasa, Nowruz münlerçe ýyla uzaýan türk halk ynançlaryndan sazyna, hatdaat goýma ylmyna çenli täsirini ýetirip geldi.

Türk gadymy taryhynda Nowruz yrsgal-bereketiň, dogadilegiň, penakärligiň, şypanyň simwolydy...

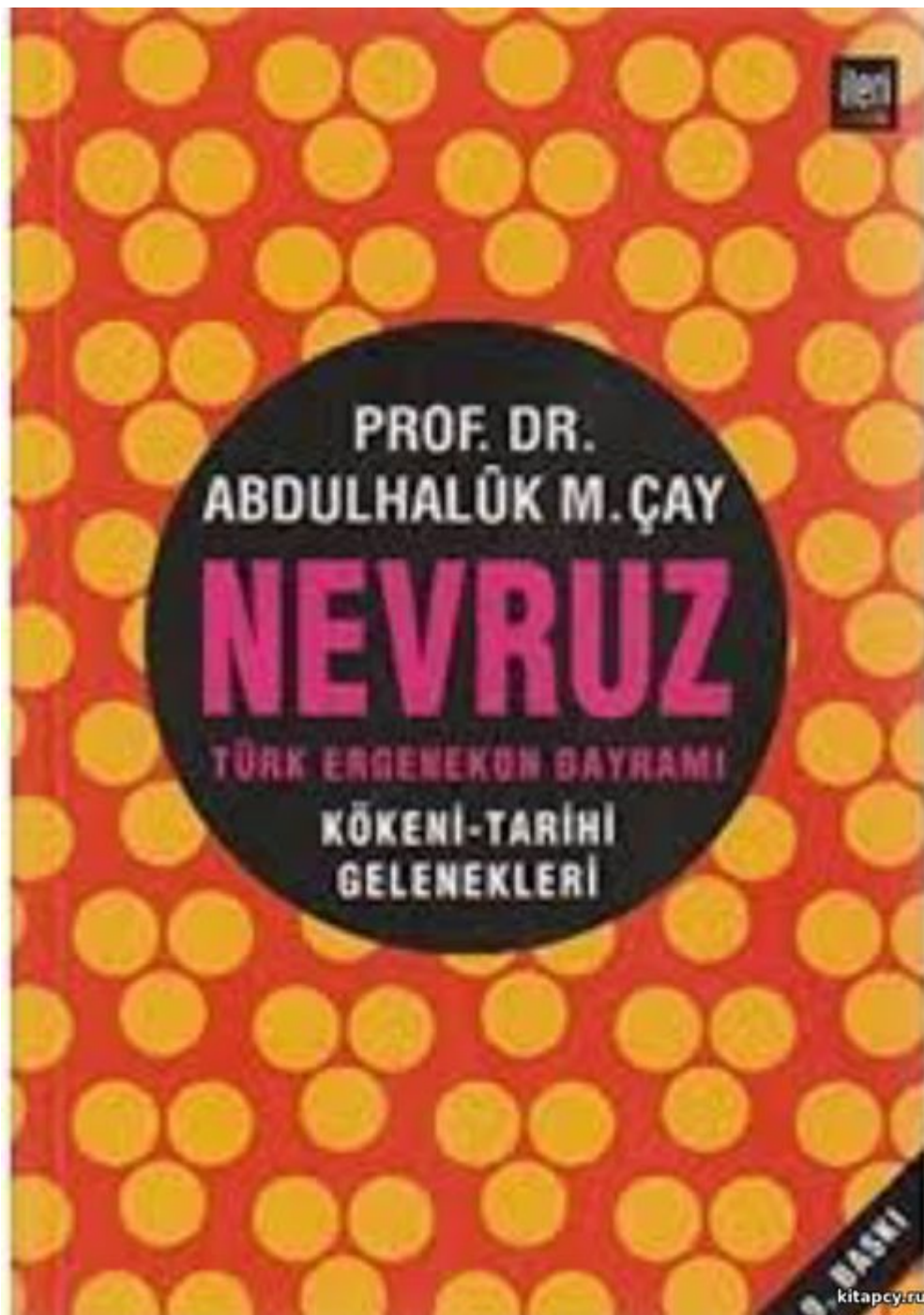
Hem nämüçindir, bilnikli ýa bilniksiz mediýanyň eli bilen Nowruzy türk medeniýetinden çykarjak boldular.

* * *

Ýadyňyza salyň:

«Novruz» nähili ýazylmaly jedeli turdy: «w» harpy bolmalymy ýa bolmaly däl? Nämemiş, «kürt dilinde «w» harpy barmyş, şeýle ýazylmalymyş!»

Türk dünýäsiniň ulanýan “Newruz, Nawruz, Nowruz, Sultany-Newruz/Nawrız, Nawrez, Newris, Naorus, Nowroz, Nawris Oýıs, Newruz Norus, Ulustyn Uly Köni, Ulusyň Uly Güni, Ulu Kün, Ergenekon, Bozkurt, Çagan, Babu-Kürkli Marta, Ilkýaz ýortusy, Täze Gün, Ýengi Kün, Täze ýyl, Mart Dokuzy, Mereke, Meeram, Nartukan (Nardogan), Nartawan, Ysyakh baýramy, Altaý Ködürgeni, Ýörük baýramy, Mewris” ýaly atlary ýada salanam bolmady...

Osmanly «Newruziýe» diýerdi. Osmanly boýundan bolan garageçili türkmen tiresi 21-nji martda Ärtogrul Gazynyň kümmediniň daşyna üýşüpdür.

Patyşalara «Hediýýeýi-Newruziýe», weziirlere «Newruziýe pişkeşi» ady bilen sowgatlar berilerdi. Hakyky baýramçylykdy... Mustapa Kemalyň Ankarada 1922-nji ýylyň 21-nji martyndan başlap her ýyl Nowruz baýramçylygyny dabaraly belleme çärelerine gatnaşandygy ýatdan çykardyldy... Mart aýy (Osmanlydan gelýän döp) Türkiýede 1985-nji ýyla çenli Täze maliýe ýylynyň başy hökmünde bellendi!

Nämeleri ýatdan çykarmadylar? Meselem, türkler ulanýan 12

haýwanly kalendarynyň (müçenamasynyň) başyny 21-nji martdan başlaýardy: Jelaly kalendary, Mälikşanyň kalendary...

* * *

Elmydama adamlaryň aňy bulaşdyrylyp gelindi. Mysal üçin: «Nowruz» sözi pars dilinden gelip çykandygy üçin «türklere bu baýram eýranlylardan geçipdir» diýen pikir nädogry. Olar Nowruz baýramyny XI asyrdan bäri Ferdöwsiniň höweslendirmegi bilen belläp başlady.

Türklerde bolsa bu baýram yslandan öňem bardy. «Täze gün», «Bahar baýramy», «Ergenokon baýramy» ýaly atlar bilen bellenýärdi. Filosof Nyzamy Genjewiniň «Isgendernama» eserinde türki halklaryň b.e.öňki 350-nji ýyllarda halkyň bu baýramy belländiklerini ýazdy...

Sowet Soýuzynyň 1926-nji ýyldan başlap türki halklara bu baýramy bellemegi gadagan edendigini-de ýatladasym gelýär!

Doç. Dr. Ergenekon Savrun

TÜRK KÜLTÜRÜNDE NEVRUZ BAYRAMI

Ergenekon'dan Çıkış
ve Baharın Gelişi

 Bookademy

kitapcy.ru

Jemlöp aýdanymda:

Nowruz baýramynyň gelip çykyşy, döreýşi tebigata täzeden jan girmegiň simwolydyr. Adamzat taryhynyň iň gadymy baýramlaryndan biridir...

Uzakdan-uzak Nowruz baýramynyň taryhyny gürrüň bermek islämok. Ýazjak bolýanym:

Meselem, göktürkleriň «oduň üstünden böküp arassalanma, ýülünme» temasynyň soňky ýyllarda PKK-çylar tarapyndan «syýasy topalaňyň» simwolyna öwrülmeginde mediýanyň oýnaýan roly!

Ünsüňizi şuňa çekesim gelyär. Haýsy gazetleriň näme ýazandygyny eýýäm ýatdan çykardyňyzmy? Haýsy žurnalistler PKK-

niň guraýan Nowruz mitinglerinde çykyş edip, psihologiki uruş
üçin haýsy kabul etdirme işini alyp bardy?

Eýsem-de bolsa... Ha türkler bolsun, ha kürtler, ha beýleki
gadym halklar Nowruz baýramyny isleýşi ýaly belläp biler. Muny
hiç kimiň öz gara propogandasy üçin ulanmaga haky ýokdur.

Baýramyňyz gutly bolsun.

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazetini, 21.03.2024 ý. Publisistika